Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3056
Eski Kayıt No

H.CI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi

شرح غزل سعدی

عربی

وبه نستعين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ويقر بونه انس العارفين
وعلى كل شئ حافظه اجمعين وصل الله على
سيدنا محمد صاحب السر والصادقين وعلى آله
واصحابه تابعين حمد بی حدان جناب لایزال
واحد وحی قدیم پرکمال مصطفی نور حدادر
حق امام اله اصحابنه یوزبیک ● سلام
بعد الصلوة والتحیات بوبندۀ انبیاء عزام
وصایل اولیایه اکرام الحقیر عذبی فقیر عالم
استغراقده مست سرسم رذء ناجز ایکن
قلب هزآر بار شعله بازیمله همصحبت

اولوب حضرت پیر قطب عارفان و مرشد
سالکان ورهبر جانان حضرت مصری افندی
قدس الله اسرارهم ونوّر الله مرقدهم
حضرتلرینک بو غزل مایه کوهرلری

● ازلدن نار عشقله بن یانه کلدم جهان ایچره
● اقتدم نیجه دم یاشلو کوزمدن طولوفان ایچره
حقله بی نشان ایکن قمو جانلره جان ایکن ●
دوشردی بی مکان ایکن بنی کون مکان ایچره ●
● نیجه کلدم نیجه کتدم نیجه طوغدم نیجه اولدم
● نیجه اچلدم نیجه صولدم شوکل کبی جهان ایچره
اولوب قطره یره یاغدم بولوط اولوب کوکه آغدم ●
کونش اولوب کهی طوغدم زمین واسمان ایچره ●
● نبات اولدم نیجه ایام نیجه دمده اولوب حیوان
● کیوردی صورت انسان بکا دور زمان ایچره
چون انسان صورتن بولدم حقه حمد و ثنا قلدم ●

فنا اندر فنا اولدم بقای جاودان ایچره

ایرشدی معرفت نوری کوکل اولدی حقك نوری

نیازی دوبدی چون بو سری کان کنت کنزاً ایچره

هر بار لسان حال ایله دل ده قلبه عرض نزاکت

و هزار لطافت ایله زبانه کتوردی همان دم ابو الله

حقاً بارك الله عاشق کوزل پواسرادی لم یزلی و

غزلی فیض فیاض بی بدلی دیدم همان دم

حاضران و غایبان استحسان ایلدیلر و بن دخی

بو غزلی سری لایزالی لوح دلده مسطور ایلیوب

جابجا عبر آلانه ولونده و عاشقانه زبانه و مجلسه

عارفانه لسانه کتوردم همان دم ظاهر دن

و باطن دن دله سئوال و جان قولا غنه بی

قیل قال حال کوردی معنای حقیقتدن

مثال بوندی من دخی علی قدره ما امکان

بر موجب حدیث شریف کلّم الناس علی

قدر

قدر عقولهم فهو آسی اوزره بو غزلی

هفت بیت پر عبرتك معناسنی دله کتوردم

و حال ما فی البالنی اله کتوردم ایمدی ای سالك

حقیقت کوره میم بنی کوره مینی همان صحن

عارفان و بزم عین جمع درویشان ایچره معانی

حقایقه مناسب همتی رفتار کوردم و بحر محیطه

اعظیم ایچره سفینهٔ جسمانی لیمانی مقصوده

یتردم ظاهر و باطندن فرمان کلدی و طرفه

حقدن رضا بولندی من دخی بلدمکی الخطه باقی

والعمر فانیدر بو مضمون اوزره بو حقیر من

کور غزله هر نه وجهله ترجمه ایلمك مراد ایلدمسه

جولانه طبع طرفه دخست اولمدی حاصل کلام

بودر و منزك حالی تحقیق دله کلوردی بو وجهله

غیری لسانه ایزن اولمادی عاقبت هر بر بیتنی

کندو حالمدن بشقه کوره میوب نتکیم حضرت

فخر عالم و نبی محترم رسول اکرم حضرتلری
بیوردیلر من عرف نفسه فقد عرف ربه ایدی
معلوم اولدیغی او علومی اولینی و آخرینی بلمکدن
بوکشی اوزی حالنی بلمک افضلدر و جمیع ذی
روحک ظاهر و باطن حالن بلمکدن اوزی حالنی
بلمک الزمدر و عموماً عالم خلقنی مستغنی هر حال
ایلمکدن کندوی قناعت ذلتنده صاحب دولت
ایلمک افضلدر نتکم دینلمشدر سن سکا کل بو سکا
کل سن سکا سن سری کوزدک یتر کل سن سکا اعدی
سکا سن لازم سن هر کز سکا بندن و بکا سندن
مدار یوقدر حدیث شریف بیورلمشدر
الدنیا مزرعة الخیرات معلومدر ایمدی فهم مفهوم
بیاننده و اوزی حالت قتنده بو حدیث شریف
صحیحدر لو ان کان هذا العمی فهو آخر العمی بیاندر
و معنا بلنه عیاندر بلمین بلمز نتکم دینلمشدر

حقیقت

حقیقت بحرینک علمین نه بلسون هر طهارتسز ه
که جبرائیل امین او جمز او دریانک کنارندن ه
ایمدی ای سالک حقیقت جانم قربان اولسون
اول تلبسکم بن سویلرم اول اکلر دیمشلردر هم
بو فقیر الحقیر دخی سنلک و بنلک بلاسندن محجوب
بو غزل بولسان عجیب ایله ترجمه ایلیوب
* بو رسالنک اسمنی درّ و بر نام تخلص ایلدمکه
باعث یاد همت اولمسرجک و سورجک
اوزم حالن بیاننه کتوردم اولا بیت
مصرع
ه ازلدن نار عشقکله بنی یاتنه کلدم جهانه ایچره
حضرت پیرک بو مصرع الله اعلم بو یله دیمک
اولا یعنی سوزی و یرندن الن او صلو کورک قنی
برا و صلو دلی سوز الکلیه اعدی بن سن عالم و آدم
یو غدی بلکی اقدمدن اعظم ایدم برا و زکه
عالم وار ایدی بحر سمندر ایدم سمندر ایچره ماهیه

وبنه فهم ایله نه سمندر ایدم کندو جالولم آتشیله
جمالده وعالمده و بر مثالی عین جمده ایدمکی هنوز
کفر وایماندن وعشق هجراندن نشان یوغدی
جمله حال ومظهر اوزم لمعهٔ بر نداکلدی بکا بنده
و بو صدا کلدی بلدم بلمدم نه ندا در صنومکی بنم
مکو بن دکلمنم اوزم مسکنت ایچره پنهان و نهان
طوترکن اول ندا بکا رهبر و دلبر اولوب
ساکین دوررکن یعنی عین کندو ایدم عین
عشق اولدم بو یرده مکان بولمادم بندن غیری
بونشان و بو زمان کورمدن همانذم بو یله دورر
کن بکا بندن عشق کورندی نتکم دیمشلودر

بنده صغار ایکی جهان من بو جهانه صغمازم ٥
کوهر لامکان منم بو مکانه صغمازم ٥
کرچه بو کون نسیمیم هاشمیم قرشیم ٥
بندن اولودر آیتم آیت شانه صغمازم ٥

من برلو

من یولده کوکلره طولوایکن عشق بنی خبرکته کتوردی
بر کوه قینادم طشدم کوپردم جوشدم بو بنده
بر بن ظهوره کلدی بن بنم دیدی ایتدم اُیسَّمْ
دور بن دیدی بن دخی جلال وجمال کفر ایله اوتلو
کوردم بو بندن بن اولانه بن ایله بیک یل قرمزی
الت ایله قرمزی بادلرایچره وردم یعنی جلالم
ایله تربیه ایلیم کوردم اولدی بیک یل جمالم
ایله بیاض الت ایله بیاض آب صافیلرایچره وردم
یعنی جمالم ایله تربیه ایلیم کوردم اولدی بیک یل
سیاه الت ایله سیاه مرکبلرایچره دم یعنی کفر ایله
تربیه ایلیم کوردم اولدی عاقبت ایچره دکم مرکبی
حزم ایچه میوب او توز ایکی صفت ایله بر
صفت اولدی بن کندوی سمندر بالغی اولمشم
آتش عذاب ایچون ایمش بن دیدم بن بکا ایتدم
سن دیدم ینه بن بکا ایتدم حاصل کلام هنوز

آب و باد و خاك و آتش جلول جمال و كفر رضا
اولدی هزاران بوده كفر و رضا بیان اولمشدر
اما اوتوز ایكی صفت كیم بندن ظهوره كلدی
اوتوز ایكی باشمه ذوق ماتم ایلدم عاقبت
كندو كندوی پنهانه چكمك ایچون دورت
دیوان اوتوز ایكی باشمی صقلادم هانده انجق
وبودم باشمی كودن كنه و باشم اوكدو طنشودن
كودن دورت باشم كورده خولاصه كالوم بن
آتشدن اوصندم آتش ایله بینمزده مفارقت
ظهور ایلدی آتشی چوق ارادم الا ایلمه كومدم
پشیمان اولدم عاقبت فراق آتشنده بویان
اولدم هر كیم سرم یاغندن آلوب سورندی
آتش اكا كار ایلمدی بنم خود یانمق ازلدن
عادتمدر نتكم الله تعالی قرآن كریمنده بیوردر
سبحان تفرد بالعزت والبقاء وقهر العباد

یعنی

یعنی صفات خیر و شره من الله تعالیدر چونكی
بویلدر ذلك فضل الله یوتیه من یشاء والله
ذوالفضل العظیم اوزره استقامت ایلدم
اولا بیت ازلدن نار عشقله من یانه كلدم جهانا ایچره
مصرع • اقتدم بحر دم یاشلر كوزمدن طولوقان ایچره
حضرت پیر الله اعلم بویله دیمك اولا یعنی
سوزی وبردن آلن اوصلو كوك قنی بر اوصلو
دلی سوزمدن اكلیه ایمدی عادتم اوزره ساكین
دوردكن بكا بندن كلن عشق بنی بلمم نیلدی
آتش مفارقت ایله بویان ایكن یانه یانه ایردم
كویا آب اولدم بریرده مكان بولمدن جمله •
یر ایله كوكه د مبسته ایدی نتكم بیورمشلردر بیت
قاضی مست مفتی مست صوفی مست صافی مست •
جرعه جام الستدن مؤمن كفار مست •
حاصل كالوم قینادم دوشدم اوتوز ایكی

باشمه اون ایکی صفتله بربی صفت نور اولدم
کورنه صفتیله اون ایکی فلك مثالی واوت
ایکی برج ایله دورت قابولی والتی دیوار دله
بربی جهه کان ایدم نه کان ایدم بلکی اوزاوزمدن
بی خبر ایدم یعنی مست ایدم بلکی عین
مست ایدم همان بندن ظهوره کلن بن چونکی
اوتوز ایکی یاشنه کیردی یتمش ایکی جهانی
کفر وقهر ایله وجود ظلم ایله طولدرمش
شکوا کلدی کوشمه هنوز بر پادشاه ایدم لفظه
کوندن غیری بر سوز بلمزدم برکره کاف نونی
کوکنجه لسانه کتوردم همان دم اوتوز ایکی کاندن
ویتمش ایکی جهاندن وجودم ایله وجود
بولدنم ایچون الله تعالی بیورر اطیعوا الله
واطیعوا الرسول برکره چلقندم بر وجود
ایدم وجودم یاشلرینی دوکدم کفر ایله ظلمی

سوکدم

سوکدم بن بن دینلو حق حق دیدیلر و بر وجوده
مطلق اقراره کلدیلر لا اله الا الله دیدیلر اوز
دلمدن اقرار ایلدیلر بو بن دخی لا اله الا الله دیوم
اشتیم یاد ایلدم بعده لا اله الا الله محمد رسول الله
بر ایمانم اولدی واوتوز ایکی حرف صفت
اقرار وانکار کوستردی صوجم بلدم اهل الله
منم نتکیم الله تبارك وتعالی بیورر الحمد لله
رب العالمین بوفی من دخی هر دم دیرم
الحمد لله رب العالمین نتکیم لواء حمدك
اوج شقه سی اوزره یازلمشدر بسم الله
الرحمن الرحیم وبرنده الحمد لله رب العالمین
وبرنده لا اله الا الله محمد رسول الله وباب
جنته دخی بو کلمهٔ توحید یازلمشدر جنت
عرفانه ذوق کلی حاصل اولور همان دم اردە
نه محمد وار نه آدم وار غضب ازلا اجی طبطلو

برصو درچوشه کلدم اجی وطبطلو برصو اولدم
یعنی هیبت اولوهیتدن ایدم اذاده بن
بندن غیری دکلدم همانده م هذا فراقی
وبینی وبینك یوزی کورندی وهماندم امر
سبحه ظاهر وباطن عیان اولدی هنوز
آدمدن نشان یوغدی جنتی صدقم ایچنده
وجهنمی انکارم ایچنده کوردم بن بن سن سن
مکرم اوجندن خلق اولدی بر زمان عالم
بن سزو سن سز قلدی یعنی والله بکل شئ محیط
کورندی صو جم بلدم کوزمدن نیلی ودریای
اقتدم پس نیچون دریا آجی ونیل ططلو
اولدی پس آجی وططلو اولمسه آجی آدنی
وططلو ادنی کیم بیلوردی بویله مست
نیچه دملر اوتوز ایکی باشیله یتمش ایکی جهانه
اون ایکی برجلو برجی وجود شهره اعظم ونهره

قدیم اولدم فاصبر وما صبرك الا بالله
دن غیری مکان بولمادم اولا بیت مصرع
حقله بی نشان ایکن قموجانلره جان ایکن
حضرت پیر الله اعلم بویله دیمك اولا یعنی
سوزه ویرندن الی اوصلوکوك قنی بر اوصلو
دلی سوزمدن الطیه مثلو صدف بحر شمس
حقیقتده ایدم یعنی صدف بحر شمس حقیقتده
بودر یکتا ایدم بلکی دور یکتا ایدم دکله نیوزدن
شیطان ایدم هنوز آب وخاك وباد وآتش
دن نشان یوغدی صدف ایچره بر انجو وانجو
حفظنه بر صدف ایدم الله تعالی عالمی
وآدمی جلال وجمال ایچنده واردن وار کتور
دی نتکم قرآن کریمنه بیورمشدر انما الحیات
الدنیا لعب ولهو کوربواو یون نیوزدن
کورندی بکا بندن جلال وجمال بر خوب

صفت دلبر کوردی یعنی آدم هر نیه بقسه آنی
کوردم چونکی بو یلدن دخی بو آیینهء ایدم آیینیه
قرشو بو آیینه اولدم هر کس عکسن کوردمش
سیران بودر من دخی عکسم کوردم نتکم نقشی
افندی بیوردر بیت ایدن چوایلین سن لین
نذدر بویله صقلنموه عجب کیمدن قاچرسن
سن بنم ای عمرکک وآری • بو کورب بو کورمکدن
بو عشق بکا کوک ایمش تا کم والماء کل شیئ حی
ایمش عشق عاشق عین عشق اولدی بن
دخی ظاهر وباطن بوکان عشق ایدم صفاتم
مراتنه بقدم بو ذره ده عشقی عیان کوردم
وعیان بو ایکی عالمی مشاهده ایلدم ونیچه
بیکک صفات ایله ذاتم سیران ایلدم هماندم
بکا ده بو نشان خبر بنه اولوب کورندی چونکی
چونکی بن بنی کوردم قیدم چوق اولدی

ونه شاه

ونه شاه اولدغم بلدم بکا لازم اولان قیدینه
دوشدم وکوکم تمام ایلدم نتکیم الله تعالی عالمی
وآدمی کندوی بلدرمک ایچون وار ایلدی مر آدم
بویله ایمش بویله کورندی کشی بقدغن کوردر
عالمک زینتی آدمدر وآدمک زینتی عالمدر
چونکی بو یلدانکیچون شو یلدر سیر ایله بن
نه اولدم شمس حقیقتده پنهان اولدم صندم
مکر عیان اولمشم حاصل کلام ذوقم عن فانده
جنتی وجهلم ماتمنده جهنمی وجودمله طولو
کوردم نه باقدم نه کوردم هر نه ایلدم بکا بن
ایلدم هر صفت ذاتم بیانی ایچون لازم ایمش
بو ایکی عالمی یتمش ایکی عالم ایچنده تماشا ایلدم
نتکم آیت کر الکرسی اعظم وار بنجه عالملرک
مهده در بو اون سکز بیک عالمی احاطه ذات
وصفات ایلین لا اله الا الله در الحمد لله بنم

یوزمدن بی عدد دلدن لا اله الا الله کلدی اول
سوزم الحمد لله وآخر سوزم الحمد لله دی
بوسببدن قمو جانلره جان اولدم انکچون
بی نشان اولدم نتکیم بو آتشدن نیجه یوز بیک
شمعه اویا نور بیک بو استمایی بو مستما بلدردر
واوتوز ایکی مستما بو اسمایه بلدردر واوتوز ایکی
صفت بنم ایچون واجب اولدی کندوجی بلم بن که
کندوجی بلمیم آنجق لا اله الا الله دیدم ذاتم
بللی وصفاتم عیان اولدی نتکیم دیمشلردر ه
بیت صورت اخلاقه بقسائ مجلسی بوکوندر
علم الاسما که درلو حدوجی پایان بودر همانادم
شمدی بکا لازم فستقیم کمال امرته اولدی
نتکم امام اعظم حضرتلرینه سائل سؤال
ایلدکده الله تعالی قنده دیر حضرت
امام جوطاس سود کتورب بونکه باغجی
قنده دیر

قنده دیردیو سائل الزام ایلمشدر آیه معلوم
اولدیکی سود یاغدن و یاغ سودندر چونکی
بویله اولا صفت عرفان اهل ایمان خیره
وشره من الله تعالیدر عارفه حقه صفا جفا
بودر اولا بیت قمو جانلره جان ایکن حقله
بی نشان ایکن ه دوشدی بی مکان ایکن بنی
کون مکان ایچره حضرت پیر الله اعلم بویله
دیمک اولا یعنی سوزی ویرندن الن اوصلو
کورک قنی بر اوصلودلی سوزمدن الحلیه
عالمی کلده بی چشم ایدم ذی چشم ایدم یعنی
عین چشم ایدم پیا پی وقادبلمزدم تکمیل
واجبی اوتوز ایکی ایکی ایله بر اوز ذات ایله
بو صفاتله یوز بیک صفات ایدم همانادم
صدف بر لولوا ایدم وحلوته وصلت مجی
مفارقت دلبر ایله همصحبت و بلکی

عينِ صحبت ايدم لازم كلدى بر زمان
بى مكان بى زمان اولوم و دلبردن خودا
اولوم بو جدّ الغم ايچنده دلبردن امر كلدى
و فرمانى سجده روبه فسجدوا الا ابليس
آيتى بكا بندن يقين كورندى همانده ساجد
اولدم بلكى مسجود اولدم بولسان انجق
بولسان بلدم حاصل كلام موجوددن
موجود ايدم آلتى اركان ايله عارف حق
اولم و چار لباس ايله كندوى تزيين ايليم
و چار قلبه متوجه اولدم همانده بر امام
و هم جماعت ايدم و قتاكى الله تعالى فسجدوا
و قتوب امر فى بن دخى الحمد لله الله اكبر ديدم
لباس چار ايله بش يولداش اولدق نماز
و قتى كلدى و حقه اقرار اودى بكا بندن لازم
اولدى بش اقرارم حقّ و ايمانم حقّ اوزم حقّ

سوزم

سوزم حقّ ذكرم حقّ فكرم كلى و جودم حق
ايدى چونكى ايمانم حقّ اولدى بكا كلدى عشق
ينه بندن ايرو دكلمش عشقيله كندى يالكوز
صندم بو كره الله اكبر ديدم مكر عالم طولو عشق
ايمش حاصل كلام نياز و نمازه شروع ايلدم
يعنى كلّى وارمدن كچدم يوقلق ايچنده بولندم
صداى الله اكبرم جمله اشرمشلر بى بصير و بى
خبر اولنلر كلوب بكا اويمشلر بنم ايسه يوزم
حق يوزنه قرشو نتكيم سجده امر اولدى كورنه
ليوان اولدى بو جمله بكا اويدلر يوزم كورمكه
مشتاق ايمشلر و حقه ايرمكه طالب ايمشلر
بنم اتلردن خبرم يوق ايدى بى خبر اولدوغم
حق بيلور بكا همانده خطاب كلدى بكا يعنى
خطا ايتمشم خطامدن دخى خبرم يوق
يا ربّ كناهم نه ديدم خطاب وحده لا شريك

له له الملك وله الحمد وهو علی کل شیء قدیر
کلدی حکم سلطانه دیکه ونه یره امر ایلدیسه کتمکه
بکا حبس خبر برام کلدی نتکم الدنیا سجن
المؤمن مکانم خبریره فراق اولدی فرق بیک ییل
اینسنم وایکم دوردم خطاب اقرأ باسم ربك
الذی اولدی اون ایکی صفت ایله اوتوز ایکی
واجبی بر براجرا ایلدم دیدم فالله خیر الحا
فظا وهو ارحم الراحمین وفکوم بو اولدی
کل سیر کور بکا جماعت اولان اعصیانی کلی ایچنده
قلمشلو سرسری کمان ایچنده قلمشلر مکر انلر
بی بصور بی خبر لکدن خلاص یوزن بولمشکن
سجده بکا و بویله سیر اولمق نه حالدر دیو مستور
خیران آج ونا الان اولمشلر عاقبت جمله سی
بنی بولمغه وانتم لقمه لقمه عهده محکم وحالقه
نیاز ایکم ایتمشلو کوترمز جانك قوللو بنم الله

اکبر

اکبر دیدوکم سوزی ضبط ایلمشلو بو بر کمسنك
اسمی اولمق کورك دیوانغاز نیازه بشلو مشلر
سلطانمه خوش کلوب نیاز لری قبول اولمش
اما نیوزدن مراد حاصل اولمش بوکتی من جزییه
ایچره اعلا مکان ومیدان اسمی اولمشکن وجودم
بر لرزه طوطدی یعنی الله تعالی اززوزالت
العرض زلزلها واخرجت العرض اثقالها
خطابن امر ایلمش بو وجوده واحد ایکی خاك
آب وباد وآتش بندن ظهوره کلدی بلمدم نه
سیراندر آب قوتیله وباد لوتیله وآتش
کرمتیله وخاك تربیتله بر کانه اعظم اولدم
بویله ایکی بویله اولدوغم سیران خبرین باد الوب
بکا طالب اولنلر کوترمش انلر دخی بویم سبیله
کلوب منی بولدیلر اما کی بولمادیلر هر کس بکا
ایلدیکی بو نحوه عرض ایلدیلر و بکا هر نکیم ظن

ایلدیلر بولدیلر تحقیق بودرکه الدنیا مزرعة
الآخرة چونکه هرکس متاعن بازاره دوکدی
وینه هرکس فروخت ایلدکونکه منفعتکه بولدی
یعنی بوغزا اکن عوض بجدی وکین اکن قهر بجدی
هرکس کسبین دررانبان ایلدی بنم جرمم عفو
اولا مثلا بر مکان اولدغم قلدی بن دخی ینه بو حالده
الحمد لله دیدم وحقدن بو آیتی اوقودم قوله
یفعل الله ما یشاء ویحکم ما یرید وبنم دخی یونس
بیودر نیتسون بو یونسی نیتسون بو یوله نیچه
کیتسون وکوکلکی سکاویرن عقلنی حمّار
ایتسون وبو حالم ایچون حالم کوشنده بونده الکلدی
یعنی بیناء شریعت بودر ان الذین کفروا لهم
عذاب شدید والله عزیز ذو انتقام چونکه
بویله حقی بلمک حقه یار اش وصوجن بیلن
حقه اولاش کوزلیدم بابام ایدی اشکاره اولدم

دادم

دادم کندی آب دیدآدم لمعه سن کوردی بندن ایرو
اولمدی وخاک دیدآدم شعله سن کوردی بندن
ایرو اولمدی وآتش دیدادم شمعه سن کوردی باد
دیدآدم نقطه سن کوردی بندن ایرو اولمدی نتکیم
هرکس کوردکه کوررو بخنو قسمنا ده بخش اولان
قسمتین الور بنم کوکم دلبر دکوربنی بالویه صفایه
حاظر وناظر اولوب دوردکن عالم بکا طالب
اولدیلر نتکم عشق بالولی یار جفالی دردیلر
عالمده کیمی کوردکه صفا لیدر محمد دیه صاحب
محمد افندی بیودر شده کشتی کیمی سورسه انکا
قوپاره طاش دخی سورسه خشرا ونشرا ه
پیر بیودره دوست کورندی چون عیان قلمادی
بو شی نهانه طوفان اولورسه جهان بوقطره طوفان
بکا انجق بوصوج بویله اولم لازم اولدیغیدر
وبی نشان ایکی صنع اقدمدن ایتدم اولوب زی

مکان اولدیغمیدر اولا بیت نیجه کلدم نیجه کیدم نیجه
طوغدم نیجه اولدمه مصرع حضرت پیر الله اعلم
بویله دیمک اوله یعنی سوزی ویرندن الن اوصلو
کوکك قنی براوصلو دلی سوزمدن اکلیه چونکی مکان
صاحبی اولدم دکلدنه اولدم بوکوکجاك حکایت
ایلیم وکوچك روآیت ایلیم چونکی باشلی
باشیمه اولدم نام وقیه باشمه اوشدی دردو
غم عسکوی باشمه اوشدی بو حنکام ایچون صد
هزاران اندر هزار حنکام بکا فعلم بالا سندن
اوتوز ایکی واجب کبی واجب اولدی فن افسوندن
بر کامل طفل قابل ایدم سیرایله نه چنبردن
کچمش حلاوج ایدم یعنی نفسم ایچون لقمیه
محتاج ایدم بجی قناعت جلب لقمه ایچون
بر اویون ایجاد ایلدم کورنه اویون اوینادم
حاظ اولان سیرجیلر بنمله بیله سیراغده ناظر
ایدی

ایدی بویله اولور شویله دینلوه بو اوینمدن
بر لمعه کوستریم دیو جنبرشم بالو سندن بکا ذیان
کوروندی مکربن اوین بازم ددکن بندن برای
براوستاد بولندی فهم ایله کورنه اویون ایلدی
جنبرشم بالادن دیدیم مثلا بر مثال روآیت
ایلیم دوستکنه ایله کوس اوینادکن بر دوستك
طشدن تعلیم ایلسه حظکنه اولمزیوق
فکر ایله زیرا بیت چون شریك اصلی شرکدر
کل حکمتدن او قو ظاهر وباطن نیچون برآ د
طاقرین هر ایشه اهل ادراکه مفهوم معلومدر
بویله بویله سوزلر بکا سیران اهلندن کلدی
بن دخی بنلك دعواسن ایلدم تکرار رخطا ایدم
هماندم اویونم اوینمغه مباشرت ایلدم آب
ایله آتشی بر یوزدن کوستردم ویاد ایله حاکی
بر یوزدن کوستردم یعنی باشلی باشمه بو لعب

عجیب ایلدم وافسونم علمین بنلك صفتیله
خلقه کوستردم بو خوی عادت ازلیه مخالفدر
دیدیلر بن دخی کمسیه دکلمیوب کادم وپازارم
اوزده درمیان ایکن خبرم یوق مفتونی اولدغم
شاه خوبان وافت جانم مانمخلوت ایتش
بنم بوکونه وضعمدن حظ ایتمیوب غافل بکا
بندن دلبرلکی سببیله اخطه ایتدکی افسوندن
برافسون ایلمش انی کوردم وجودم بوکونه سیالو
یوب دامنه افسونه دوشدوکم بلدم وباشمه تدارک
کوردمك قیده دوشدوم هزار اندر اقرار حق
جبار ایلدم چاره ایده میوب تسلیم رضا اولدم
ندن صکره هیچ فائده والمه عاید حاصل
اولمیوب اسرار افسوندن برآیو اولدم هرکس
بو حالم کوروب قادر الله کوربنلك بوکانیلدی
دیوب هرکس کاره کتدی وبو ایش کیمدن

اولدیغی

اولدیغی کمسنکیله معلوم اولمیوب اللهدن دیوب
خلاّ مشکل ایلدیلر برآیو وار ایمش انکا بو حالمدن
خبر ایرمش صفالوا ایلیوب الحمد لله هله اولن
آیو یرینه کلدی کبی دیوب بکا دوغری عازم
اولوب کلوب بنی بو فند ایله طوتوب ظبطه
ایلدی همانده بورنمه اوجی زنجیرلی برحلقه کچوروب
بکا بنم ازلکی اویونلاودی بربر تعلیم ایلدی بن
دخی ناچار اوینماغه وایشارتیله قال قوب
چلمغه بشلادم القصه عاقبت کبرم قالبنده
بو یدم یره وکوکه صغمز اولدم ایوجی بندن
وهر یوزدن بیزار اولدی مکر پادشاه دهر
طرفندن امر کلش بنی اوستاد ایوجی ایشده
بولدکیله بالاکی دیو سویلریکیله الوب کتدی
بلدم اصلی نه اوله بو عالی میدانه یتدم جردیمر
قاذق یاننه بنی اوستا ایوجی کتوروب چاره زنجیر ایله

بغلایوب بنی قیوب کتدی انی کوردم ایکی
پارس بنم ایچون کولشب دوشمکه کتوردیلر
پادشاه دهر سبر یمزا ایله اول ایکی پارسی بکا
دوغری صالوردیلر بن دخی حال نیه وک
بلدم ناچار جنکه وایکی اژدرها ایله آهنکه
پشلادم مکر بکا ایدن عاشقی وبو صفته آلا
بقی اولدیغم سبزا یمزا ایدرمش بنم ذبون اولدیغم
کوروب بکا مرحمت ایلمش وبر افسون ایدوب
بنی بو حالی میمون ایلمش و قتالی جنک ایچنده
کوردم بر صفت ایچنده کی جنکدن بر اولدم مکر
سبزا یمزا ایدن پادشاه بنم حالم کوردیچه بو یله
اولدیغمدن بونه حالدر دیو حیران اولمش عاقبت
بنم آیو اولدیغم شاه حکایت ایلمشلر اولدرمک
مراد ایلمش نه یملری پادشاهم جان ترکی بوکه
باز اوله و بونکه اقربالری دخی اوله پادشاه
بوزیانلری

بوزیانلری کله بونلر مکاده درانجق بونی صحرای
یره اتسنلر انده نیجه اولورسه اولسون دیمشلر
انی کوردم کلوب بنی قفازقدن وچار زنجیردن
خلاص ایدوب بندن جبرناک بنی آلوب بر
صحرایه صالوورد یلر سبرانی یته اوستادم آیوجی
اردمه دوشوب کلوب بنی طوتمغه اوزره مه
کلوب بنی طوتوب الوب کیره بنه بو حالمی
کوروب بو بکا فرار و عزم درکنار ایلدم اوستادم
دخی بنم اردیمه دوشوب بر حیلی یرمنی قودی
بنم وانکه حرکته مجال قلمایوب بی طاقت
بریکابن وبریکا اوستادم دوشوب بر یمنه
یاقوب قلدقی اوستادم فکره دیا سنه یاطوب
وصاغنه وصولنه یاقوب ویطغی یرده اولان
اوتلقلاری دوش مکر بشلادی بن دخی
عجب نیلر اوله دیو سیرانه مشغول اولدم آنی

کوردم اول او تالاوری البنه وایاغنه مناسب
پوسد آل ایلیوب کیدی من دخی همان فهم مراد
ایلیوب یقینمه اولان او تالاوری دوشوب
الیمه وایاغیمه مناسب پوسد اللری یاپوب
حاظر اولدم آنی کوردم اوستادم پوسد اللری
کیوب بکا قصد ایلیه بن دخی کیدم و حاظر اولوب
دوردم یعنی خلاص اولم اوستادم بکا دوغری
کلمکه نیت ایلدی بن دخی فرار همت ایلدم
اما اصلا بر آدم اطوب کیتمکه مجالم اولمدی
دوشوب شاشدم القصه کلوب منی طوتری
دوکه دوکه الوب کتدی بن دخی فریاد ایلیوب
زاد ایدرک کتدم مکر مفتونی و مجنونی اولدغم
دلبر عالم عوده ایشی بنم بو حالیم واقف
اولوب و بکا مرحمت ایلیوب بر افسون ایدوب
عالی اوسنه ایوجی قوجاغنه کیدرکن بر یالا

بر یالاباد

بر یالا آبان کلب اولدم بر کتی جان حولیله چا
غردم اوستادم بنم بو شکلمدن و بو فریادمدن
بر کتی حای دیوب جان تسلیم ایلدی و بن دخی
بو حالی کوروب حالمه شکور و شکلمه فکر ایلیوب
عاقبت بر یکا طوتوب کتدم کیده کیده بر شهره
ایردم قادرم آج و بر لقمه یه محتاج ایدم بو کتی سیو
ایله نفسم صفتی بنی نه حاله کتوردی فکر ایله
نه دامه دوشدی شهر کلبلری بنی کوروب
دورت یانمدن اورتایه الوب دیدم دیدم ایلدیلر
حاصل کلام عارف مجلسنه دوشمش منکر دوکدم
بو کشاکش ایچنده سرسری قلدم نتکم حکایت
اولنور ایکی دلکو قرنداش اولورلر و صحرایه شکاله
جیقرلر یعنی شکار ایده لر مکر بر قچ عوجیلر تازیلر
ایله و زغرلر ایله صحراده کزرلر مش شیطان چوماغنی
راست کلور کبی بو ایکی دلکویه راست کلورلر

هماندم تازیلری بو یالوارلوین صالو ویردلر بونلر
دخی قجقده اولوب کیدرلر عاقبت ایکی دلکو بر بولوینه
عرض حسرت ایدوب برآدز بیزم شمدن کیرو
سنکله کورشمز قیامته قلدی سویلرلرا اول بر
دلکو دخی جواب ویروب ایدرکم بوآدرالم چکمه
بوفرار وبو اظطرار ده وار ایکن کوردکجی دوکا
ننه بولوشبر زدر ایعدی معلوم اولدی بغدای
نقدر کوکسه دکومنه کلور مش بن دخی بو بلاا یجره
ینه مفتونی اولدغم بکا کلور دیو امداد ایلر دیو چوق
انتظار چکدم یعنی اولمکدن خبردار اولمای
عالی کوردم مکو بنم مفتونی اولدغمک بندن
خبری یوق ایمش وبنم کبی بنده سی چوق ایمش
کوردم بکا یاردمدن چاره یوق هماندم کتاب
افسونی اوکومه کتورب وحاطرمه دوشدم
وباشمه بر علاج بولمق ایچون چالشدم هماندم

کلاو بلردن

کالو بلوردن خلاص اولمق ایچون جنکدن فراغت
ایلوکبی اولدم بر بوکسک دام اوزرینه کندومی
کتوروب پرتاو ایلیوب اتدم وکوز قرغنلغیله
اوکومه بر دلک کلمش کندوی اول دلکه اقدم مکو
بغدای انباری ایمش بوغازیمه وارنجه بتدیم
بر دورلو ایچندن خلاص اولمغه چاره یوق عاقبت
بغدای ایله الفت ایدرا ایره عین بغدای اولدم
اکن زمانی کلدکده بغدایک صاحبی کلوب
انباری آچدی بغدای ایله بنی بغدای دیو
بر چوواله دولدردی وکتوروب ترلایه تخم
دیواکدی بن دخی تربیه سبیله عالی بغدای
اولدم بتدم و بتدم نیجه زمان بغدای ایله بتدم
اولدم بر کون بغدای بلیکی طشدن کلمسین
دیو وصکره دن اولمسین دیو بنی آزطندی
بن دخی یولده اکلدم بغدای ایله قارمق بتدم

بو نیچه زمان بغدادیکی ظطنم کتدم بو کون بنی کلوب
الدیلر واون اتمک اچون قاپودلادیلر و بنی
بغدادیدن آیروب یابانه اطیلرین دخی لا علاج
دوشدوکم یره مسکن دوطوب بتدم وکندوزدو
قمه کیدم آنی کوردم بو کون کمال بولمش ایدم بر کسه
کلوب بنی درددی دوشدی فرونکث بیریله بنی
بشوردی اعلا فرونکث بیریله فرخواش ایلدی
فهم ایله نه دهر ذقوم صفتیله تربیه اولدم
بر بیر بازرکانی کلوب بنی درددی دوشدی
و بر کمیه یوکلدب صتغه الوب کتدی مخالف
روزکار ایله بر خلوف سمته دوشدک جمله عالم
بونده شرهره وشکر چولر ایمش بیره کمسه بقمایوب
سایه دیدار لوده عزیز ایکن ذلیل اولدم
یانه یانه چوردم مناسب روزکار اولمدی
عاقبت بنی یابانه دوکدیلر خاکدن کلوب
ینه

ینه خاکه قاوشدم چونکی اصلمه بولشدم سیو
ایله نه کوزل صورتلر بولسم کوکدر حاصل کلام
نیچه نیچه عزیز وذلیل اولدم اکر باشمه کلنی بر بر
سویلسم و بو مصرعه بر خوش بیان ایلسم
حکایتم اوزنتکم دیمشلردر بیت
عارف ایسک بو کل یترقو قمغه ه
نادان ایسک کیر بغجیه یقمغه ه اوّلا بیت
ه نیچه کلدم نیچه کتدم نیچه دوغدم نیچه اولدم ه
ه نیچه آچلدم نیچه صولدم شو کلکبی جهان ایچره ه مصرع
حضرت پیر الله اعلم بویله دیمک اوّلا یعنی
سوز، ویرندن الن اوصلوکوک قنی بر اوصلودلی
سوزمدن الکلیه چونکی اصلم ایله بولوشدم
آب وخاک و باد و آتش ایله کوردشدم بو چار
صاحب ارکان بکا رهبر اولوب هر بری بر بوله
چکدی عاقبت حکم آتش بکا دوردلودورلو

جمالکی عرض ایدوب بنی کندو شکلنه قویدی بر
در بر در کنز دکسه ایکن تربیة آتش ایله بر دلبر
سرحدوبه حوش آمد اولدم یعنی بر کل تره
دوندم بکا پادتربیتله پرورده اولمش کسه
عاشق اولوب بکا مدح ثنایه و کونه کونه دوعایه
بشلدی و بلبل کبی فغانه و بنی زبان اولدیغم یرده
عیانه بشلادی بن دخی کندومی بر دلبر عالم آرا بی
بدل و بی همتا ظن ایدوب بوندن اول مفتونی
و ذبونی مجنونی اولدیغم دلبردن کندومی عالی
کورمکه بشلادم یعنی حکم آتش ایله هوایه
باش چکدم طقسان طقوز بیکث طقوز طقسان
طقوز بیکث ییل حبس فتنه اولدیغم فراموش
ایلدم آه بن بکا ایلدم نتکم قارغه که کوله
تقلید ایدوب کندو رفتارکی اونودر بن دخی
اویله اولدم فهم ایله نه اولدم آتشی دخی

آدم یرینه صیغز اولدم چون آتش بنم بو جنبشیم
کوردی بکا فی الحال بر صنعت ایلدی بو کون کمال
جلال ایله بر آه ایدیجه عالم شرار ایله بر اولدی
و هر بر شراری بکا بنی بلدرمک ایچون خارجنجه
دلدوز ایلیوب بنی خار بالویه در آغوش ایدردی
بو فنده کوریجه کاه قزردم و کاه بوزردم النده
اوغرلق اسباب بولنمش اوغری یه دوندم و عینیله
نقیش آوه کیرمش مسافره بکزدم بنلک و کوزلک
دعواسن ایلدم سبر ایله نه کونه اعصیان ایلدم
کونلرده بر کون آنی کوردم آتشیله آبکنه جنکی وار
یعنی عالمک تنکی وار آتش آب ایله جنکده
بر اولمایوب تسکین بولدی چونکی بو عالمده
آتشدن و برد یکلری طاشدن نشان قلمدی
آب جوشت جویه عالم ایدرکن بنی هوا دار
کوروب محبوب اولدیغم عین الیقین ایلیوب

ایکی قولارکٔ آچوب بنی در اغوش ایلدی بن دخی
آبدن بو اشتیاقی کورب تسلیم اولدم همان دم آنی
وصلتم شربتیله قندردم بوکره باد حرکته کلوب
عالم لرزناك اولدی آب دخی بالکوزا و لمسه
کندویه لازم اولدیغنه سببدن و عاشق دیدار
و طالب واصل یار اولدیغی وجهدن باده قرشو
اعظم داغلو کبی یوردی القصه عالی آب ایله
باده یوردیدی بوکره من دلبرلکم فراموش
ایلیوب تحمل حال اول ایدوب بایتیوب ناچار
ارایرده خیوان قلدم هیچ بیلمزنه اولدم کندو
اونتدم بیان واعیان اولدی انی کوردم بوکره زیانه
خاك طرفدهاتفدن بیان وعیان اولدی
عشقیله جوش ایلین ابی برلقمه ایلیوب
و دهشتیله اسی باده کوکس کیرب ست
اسکندر دوردی هرکز عالمه آبدن و
و خاکدن

و خاکدن و آتشدن برنشان قلمدی بن دخی
بو ولولو غول غوله دن صکره بو تسکین لکی
کورب و فرصتی غنیمت بیلوب قوه ازلیه
برکاتیله بوکره باشم الوب هوایی یعنی
سمایه عروج ایلدم و سلامت بولدم دیوازلکی
عادتم الیه الوب محبوبلغم یاد ایلدم برکات
قوت ازلیه و اسیر آتش ایله و دهشت آب و
باد و خاك ایله برضیا اولوب دلبرلکم تجلی
اوجه سماده کوردم و خاقانه معظم کبی بنلکم
المه الدم بجه زیان وجه دوشمان قاف برقاف
نازو شیوه ایله رفتار ایلدم و ازلکی لباس اویوز
ایکیه بیکه برصفته بنم بنلکم صفتنده کورب
شادومان اولوب سیران کون مکان ایدرکن
و دلبرلره سلطانم درایکن و مفتونی و مجنونی
اولدیغم دلبردن کندومی عالی کورب بوندن

بویله هر بر آتش ورهبرم آب ومرشدم خاك و
وطهارتم پادو اولدغن حاطرمدن اخراج ایدوب
آب وخاك وآتش وبادی بكا عاشق اولمش
کوردم ینه بندن همانده ظهور ایدن بنلك
عیان اولدی بی نیاز نازه بشلادم چونکی بن بن
اولدم اوتوز ایکی صفتدن آل یودم عین اوتوز
ایکی صفت اولدم بو خوش فهم ایله بویله فکرم
وعقلم هوا سیله کوزدکن بیرایله نه اولدم مکر
اوتوز ایکی صفت اوتوز ایکی ولایت هر ولایت
بیکلری بر اسمایه مسما ایمش خبرم یوق بویله روشن
ذوقم جهلنده دوردکن ورفتارم میدانی توکندی
کندو کندومه جدال اولدم بوندن اول بکا اولنلر
حاطرمدن اخراج ایلدم وبویله جمالم ظلمتنده
طالب جمال دوردکن آنی کوردم ظلمت ایچنده
سکز نفر کسلر عیان وبکا دوغری هم اینان

اولوب

اولوب کلدی ایچنده برسی بنم مثلم کبی ویدی
چنسم کبی کلوب چادر یاغمدن بنی اوردتایه آلدیلر
وهر بری نورمدن نور کوهرن چالدیلر بومن
صولمش کوله وپرشان کاکله دنوب حیران قلدم
بونلر بنم نورم یغما ایلیوب هر بری پر نور اولوب
بنم بویله دمبست قلدغمه قهقها ایله کلشدیلر
بن دخی ینه عالمه افسونه دوش اولدم صندم بونلر
نیانه وباد آب خاك آتش سز اولدغم بیان ایلدم
وبندن غیری کمسه یوق صندغم عیان ایلدم همانده م
بنم مثلم کبی اولان شخصك آدنی سؤال ایلدم
مکر انكك آدی ماه ایمش بنم ایسه آدم کونش
ایدی بوکره اوتوز ایکی صفتك عینم دردکن
طقوز مسما اوتوز ایکی صفات چادرکاندن
حالی اولدیغن فهم ایلدم بوکره کاه اغلادم
کاه کلدم بویله همصحبت ایکن روشنلك دم

بندن عیان اولدی مزبور سکز نفر بنجن بعید
اولوب تورم الوب کندی بوکتی نه بن دیه بلدم
نه سن دیه بلدم القصه فرق بیکت بیل انکشتمه
بود همان و واله و حیران قلدم بوندن بتر یا
مستعان دیوب دوردم نتکم یا موسی
لن ترانی معلومدر اولا انجق او توز ایکی صفت
بیکت بر اسمانکه دو حی ایمش بلدم و ورده
زبانم بو اولدی بیت هو استغفر الله تبوو
الا الله از هیبت قلب ان ما سو الله هو
بو حال اوزره سیر ایله نیجه مدد قلدم بو بله
مسکنت ایچره صفاده دوردم اما بکا حست
مستولی اولدی یعنی مثلم و جنسم کبی اولنلردن
قلبمه نه کلدی کوچه بی قلب ایدم اما عیف
قلبدم اولا مصرع بیت قطع اولوب بن یانغدم
بولوط اولوب کوکه اغدم حضرت پیر والله

اعلم

اعلم بویله دیمک اولا یعنی سوزه و بوندن
الن او صلو کورک قنی بر او صلو دلی سوزمدن
الکلیه ایعدی اوزنده خطاسی اولانکه زیانی
کندویه حستم بالوسی کور بکا نیلدی چونکی
بن کندوی حوب و مرغوب اولدم و بو رفتار و کفتار
ایدردم ناکهان نولدغم بلمیوب محنتم دریاسنده
مستغرق دوردکن هنوز بندن بکا دهبر اولاد
بندن نهان اولنجه عبوستم غوغاسنه دوش اولدم
بو حوشیجه فهم ایله نه اولدم عشقدن بیخبر
بیت کاه معتکف دیرم کاه ساکن مسجد یعنی که
تورانی طالبم خانه بخانه بو پرده حاصل مقصود
و جانانی موجود بولمادم بوکته بندن حستم
عیان و بیان کورندی چونکی بویله اولدی دکله
نه اولدی یعنی بوندن اول اون ایکی آدب
و او توز ایکی حجاب و چار ارکان و عشق جانان

حستم یا ننوه بوزتن یه دوندم انی کوردم عبوستم
بندن باش کوستردی صنمکی کوییا عالم پودودمانْ
اولدی دیبلک کندومی غایب ایلدم بوخوشجه
ادراك ایله بودومان عالمی قپلادی یعنی
هواده بولوط دودکبی موج موج دریاچ
اختران مثالی پراسمان چلقندم بوندن
اوّل تربیه آتش دخی هنوز دماغمده مزبور ایدی
برکرّه بوحالمه باقوب وشمس جانبه اقوب وبرکرّه
برآه آتش ناك چکدم وبو عالمی شوقه نا دم
ایله طولدردم چونکی عالمی پرضیا کوردم و
اهم وجود عالمنده رعد وبرق اولمش بولدم
آه باعث افکاره انکارم اولدیغنی دخی بلدم
وهادی اقرارم دخی اولدیغنی بلدم وخاکدن
عروج سما ایلدیکم یاد ایلدم یعنی اوزریمه
لایق اولماین حالده کندومی سیران ایلدم و
وبنلکیم

وبنلکیم عیان ایلدم فهم ایله نیلدم بلمادم خاك
ازلکی کبوم دروغمده مزبور باقی کورب کبی اوجه
سمالندن خاك اوزره آتشلوم صیحدم عرض
دوشمنلك ایلیوب سابقا قاغنی ایچدم وروزکار
آهمله شمش جانبه صفت جلاول دلبر مطلوب
ما ابله قنادآچدم عالمی وصلت ذوقدن محروم
ایلدم صنمکی غیره ایلدم بن بکا ایلدم عیان
غرض ایلیوب اَسْدِم صاوردم یعنی بادو آهم
وآب چشم وآه فراق مفارقت ایله سینه حاکی
دلك دلاك ایلدم براز زماندن کندو کندومه
کلوب کندومی بولدم ولیه کوربوندن اوّلکبوم
وَخِیَرسِم وکیمِم وَخَسَتِم بالاسنی خاطرم کتوردم
وهمین مفتونی ومجنونی وهروجهله ذبونی
اولدیغم دلبرکنه بکا دورلو دورلو نازلرکنه یاد ایلدم
آردن چوق زمان مرور ایلدی بیکنه برصفت

بر بو بندن عیان اولدی و نهان اولدی فی ما هنوز
عشق یته بندن بکا باقی کورندی و بو وضع تا
هنوز که بندن بر بو صادر اولدی سیرانی کور قوت
عشقیله ایش یته بنده عشقی باقی کوردم و بر کره
آه ایدوب جهلم ظلمتنده فریاد ایلدم و کوز یاشلرینی
دوکدم القصه کندی کوزم یاشنده غرق اولدم
و عالمی ماینده طوفان ایلدم صدق صفام اوزره
دوشن آب طبطلو اولدی و کبرم جهلم اوزرینه
دوشن آب آجی اولدی بو ایکی صو بر کوزم یاشندن
وجوده کلدی و ینه بکا بندن ازلکی مستلک
الزم کورندی چونکه بن بندن مست اولدم
وجودم عالمی آسوده حال قالدی هنوز عالم
وجودمده نه اسیر ظلمت و نه اسیر فطرت قلدی
بویله مست جرعه عشق واو توز ایکی پیمانه
غفلت ایله دم بست ایکن عالم بی غل غش
صاف

صاف دل اولوب اون ایکی دورلو یارنک جارسنه
عشق واو توز ایکی بر نکته دواسن صدق کوروب
طالب حال عالم عدم اولوب چونکه عالم زبردن
مادر ایدک مجاوز برابینه اسکندر اسا دیده قوة
ازلیه ناظر اولوب بر کره من دخی طالب تماشا
اولدم و جهم عکسنده بیکنه بر صفاتی اون ایکی
وجه اوزره اوتوز ایکی ارکانی اوزم اونده مشاهده
ایلدم بو سببدن سوزن دوغریسن سویلدم همانم
الحمد لله دیدم و سودیکم دلبره تسلیم اولدم
حجت برهانی قاطع بو در که الله تعالی بیوردر
الحکم لله الواحد القهار همین انجق کادم و
از کار بوا اولدی زیرا بوندن غیریته چاره
یوقدر نتکم شاعرانی سلف دیمشلر در بیت
اولمجق خود اولور البته اکا چاره نه واره
یا بو انسانک عجب قلدیغی تدبیر نه ده

چونکی بو بلدردکله نیلدر بوندن قوتّه تربیة آتشیله
حاکه غرض انتقام ایلدوکم یادیمه کلدی کوجه پشیمان
اولدم چونکی عالمی وعدمی آیینهٔ صاف ایچره
مشاهده ایلدم بعداندم یه نظر ایلدم اصلاً
زخم آهمدن وبونجه اغلادیوب کوز یاشلری
دوکدکدن هیچ اثر یوق بویله کورنجه حاکون
خستم بلاسندن ایتدوکم قصدلره سؤال
ایلدم هرکز حاکدن جواب کلمدی انجق دویهٔ
صفا مشاهده اولندی بیلدمکی حاک حقا
آبدال بی پاک ایمش هرکیم آتشدن کوزم یاشیله
ال یودم وحاکدن حاک اولدم نتکم کشی
ایتدکوندن اوتانز ایمش بویله اولدم چونکی
حاکده تسلیم وصدق ورضی یه کوردم حاکیله
همدم اولمغی جانودلدن طالب ایلدم وبلماندم
دوددوغم یردن کندوی حاکه برابر مشاهده

ایلدم وآیینهٔ صاف ایچره عین آیینهٔ صاف اولدم
ظاهرکه آیینه ده غبار اولسه بقسکه اول غبار
مانع نظر اولور امّا اول غباری سل سکه مرادن
اوزده تماشای جمال اولنور مثلاو بویله عالم
وجوده سینه صاف اولماسیله جمله جمال وجلال
مسکنت ایچره مشاهده اولندی نتکم دیمشلردر
بیت نور عینم هجر وصفا هب برچراغک پرتوی
جشم عرفان ایله بقسکه آرده بیکانه یوقه
عشقی بافیدن پاقی کوردم آب طالبم حجابیدر
بادطهارتم حجابیدر آتش شیخم وحاک مرشدم
یعنی ازلکی اولفتدن حجاب ایتدم مسکنت
ایچره اوزم عین حاک کوردم وبنه مفتونی
ومجنونی وهر زمانده ومکانده زبونی اولدغم
دلبردن غیره بنده بندن قلمدی اشته بویلجه
وجهکن مبتلاسی وباشلر بلاسی اولدم

عاشق معشوق من اولدم نودم صفاسیله آتش
و نادم صفاسیله باد و عشقم صفاسیله آب و
صدقم صفاسیله خاك اولدم چونکه بو چار
ارکانی ستو ایکی صفات ایچنده و اون ایکی ذات
ایچنده مشاهده ایلدم یعنی بی وجود ایدم
عین وجود ایدم تنکم جان سز بدن اولمز تنکیم
دیمشلردر بیت نهان پنهان کوردم عیان ه
ذاتم صفات بوردندم ه ایینه یم دلبره ه
عین دلبره کوردندم فهم ایله کیم کیم اولدی
چونکه بویله اولدم کاه بولوطه اولوب کوکه
اغدم و کاه قطره اولوب یره یاغدم بو چار
ارکانیله مصاحب و اوتوز ایکی واجباالت
و اون ایکی کنجه طلسم اولدم یعنی بو جمله
ظاهر و باطن باطن و ظاهر برایش وجرهم
آیینه سنده تماشا ایلدم هماندم مفتونی و مجنونی
اولدیغم

اولدیغم دلبری دخی بر نظرمن مشاهده ایلدم و بنه
ازلکی چکدیکم بلالری فراموش ایلدم و هنوز
ارزویه وصال ایلمك قیدینه شروع ایلدم مکر
حال اهلنه بویله ایلمك کفر ایمش دلبر سومك
دخی سالکه مجاز ایچوندر سالکه حقیقت ایچون
دکلدر مستلکم عالمی وجودم عالمین مست
ایلدی بلمم نه سویلرم کیم دکلو تنکیم نقشی افندی
دیمشدر بیت که زیرا مست اولنلردن کلن سوز
کندو نکته اولمزه انکچون سویلی عاشقدن انا الحق
دوح سلطانی ه کل شمدن صکره حاکم تسلیم
اولدیغم سیر ایله نه یوزدن عالملره برق ویردم
یعنی صدقم شوقیله عالمی ه ولدردم بر خوشجه
فهم ایله بر تر رموز ایلیم چراغ دیبی اغدن
اولوردی اولمز ایمدی کشی کندوده قچن ادراك
ایله اوّلا بیت اولوب قطره یره یاغدم بولوطه

اولوب کوکده اغدم کونش اولوب کهی دغدم زمین
اسمان ایچره مصرع حضرت پیر الله بو پایه دیمکی
اولا یعنی سوزه و بردن الیو اوصلوکوک قنی
بو اوصلو دلی سوز مرن الکلیه ایعدی هر زمان
بو فنده نه زیان وکورنه فنده چونکی سالک
رمز اولدم بو حوشیجه ادراک ایله ای طالب اسراره
تحقیق چونکی بو چار ارکانک هر برنده بو
حالت دوروده همدم اولمقده بکا بندن لطافت
کورندی القصه ایکی عالمده ایلک کبی اولماز
ودوشمندن انتقام المق ایچون طیغ صبر کبی
صلاح اولمز بو دخی حاکدن کبرم غرضک
قلدردم و بادن بجسم غرضکه قلدردم وآبدن
طالبم غرضکه قلدردم وآتشدن حسنم غرضکه
قلدردم ازلکی دوزخم بولدم بو دوو دیله بکدم
و همصحبت اولدم وهر وجهله ذوقم کوسند

حاقانی

حاقانی معظم کبی تحت سلو منه شاه اولدم
چونکی بن آتشلکدن رها اولدم آبیله پاک
و باد ایله تابناک وحاکیله حاک اولدم بو چار
ارکان دخی سنوایکی واجب واون ایکی علوم هم
وهر ایشی بنمله تکمیل اولدیغن تحقیق ایمش
بو بنم بو پیله تسلیم اولدیغی بو چار ارکان کورب
هر بری بکا بنی حفظ ایتمک ایچون وباودن امین
اولسون ایچون شش یانم احاطه ایلیوب دکلو
محبت جسمانیسی وآرایسه عرض ایلیوب
مانندهٔ عاشق بیچاره بنی در اغوش ایدوب
یعنی منی راه ماسوادن حفظه ایچون. بهادر
شتای بکا بندن کوبیا دوزشب اخصاره و بو
بولاد طلسم اعظم ایچنده قلدم بنه الحمد لله
رویهٔ راضی کولتوم یعنی اسباب ذاتم ایچون
واون ایکی مشکلات او توزایکی واجب

صفاتی بنده نهان واعیان بولنذی بوبن دخی
بوامینلکی کورب عکسم مرأتنه عالمه برنظر ایله
نظر ایلدم هنوز ظاهر وباطن اَبجَد دن غیره
بر واد کورمدم چونکی اَبجَدِ عین چاردارکاندر
هماندم ادراك ایلدم بوکره بنلکم اَبجَد ابجنده
کوردم کندومی اوندم نیجه زمان تسلیم ظهورات
اولدم هر کز بنم ایچون اصتی وزیان اولمدی هر
کسکڭ جانـــنه کوره روشنلکڭ وهر جانکڭ
مقصودی کبی بولندم برحوشنجه داجۀ ادراکه
قدم بصدم عین ظلمات عالمنده بکا کشاده اولان
یدهم جنسمی وبرهم مثلمی عالمی حالیده
مـــستقبل مشاهده ایلدجنسن دین دخی
کذالك چونکی اوتوز ایکی صفت واجب
ابجد نداسن ایلین بش جانکڭ کوکلی براولمسیله
اون ایکی مشـــکاوت برچون عین افتاب

دوعالم تاب اولدی بوکره ینه عکسمك آیینه سنه
نظرمه سالك علم اولدغم اچلدن ابجد هوز
خطی کلمن سعفص قرشت ثخذ
ضظغی کورندی بویکرمی سکز حیران ایکی
دکله وهم فهم ایله نیوزدن ونه سببدن اوتوز
ایکی اولدم بویکرمی سکزی بیان ایلمك ایچون
وهر وجهله عیان سویلمك ایچون اوتوز ایکی
صفت ابجنده اون ایکی دوزنلی وچاردیوارلی
وشش جانبله برسیران اولدم یعنی برلسان
بلنمز وبرقولای اوقونمز وهم برادراك کلمز
بینای اعظم یعنی بوچارارکانیله برموجود
دن برعالم وجود اولدم حوش بلدمکی بو
وجود اولمدن چوق مقصود وار الا بلمدم
نه وار دراینجق ذکر ایلدوکوم کعبه وکین وحسته
وبجب ترك ایلیوب مزکور چارارکانیله بر

بر بیش اولوب عاشق محبت و من کور دلبردن حکم
داخیله فراغت ایلدم ایمدی بر روایت ایلیم
کشیه جمله دن کندولازمدر اقربدر مثلا وجودک
صانع ایکن بو دلبر سوسک ظاهر و باطن السنکک
دلبر اولور اما بو حسنک سکا سندن کلسه سن
یا تودکن سویلیوک دلبر سکا کلسه و عرض
وصلت ایلسه زمانی دکل بیلور سکک و سکا
سن کورکسن چونکی بو یلدر بکا بنم قیدم کرک اولکه
بن دخی بو چار ارکان ایله بر بیش همدم اولوب
تسلیم رضا اولدم حاصل کلوم بن بیله بیلمزم
نه اولدیم انجق بو چار ارکانیله بر اوتوز ایکی
و جملهٔ جملیه ابجد ایله بر وجود اولدم جوده یاده
و صفایه یاده حاظر و ناظر اولدم فی الحقیقه
بو چار ارکانک هر بری بر کتابدر قنده قلدیکی
اوتوز ایکیه لباس و مقام اولمیه اکر اقرار و انکار

بو چار

بو چار ارکان اولمسه عالم و آدم قایم ودایم اولمزدی
فهم ایله ابجد ابتدایه علوم در و چار حروف در
هر حروفی بر بو چارک بر بیسنه لازمدر بو چار ابجد
ایله دائمدر من کور وجودم آیینه سنده نهان و عیان
نظر مده کور نمشدر نتکیم نقشی افندی دیمشدر بیت
عینیله عینیمکک کورنلر بلدی عینکه عینی ه
بقمدی اول غیره غیره کیم اوکوزدر معتبر
ایمدی ای طالب دیدار لاشک بو من ایسه
چار ارکانی اکیم لباس ایدوب کیدم اول آینده
ابجد یکرمی سکز حروف ایچنده منی لباس چار
ایله ابجد کوردی ستو صفت ایله چار کتابی
بحر کتب لسانه و بیانه کتوردی منم دخی صفت
وجوده ابجدم مرآت چار کتاب و مبدع
چار مذهب اولدی و هر کیمکی ظاهرم
یوزندن یوزن تماشا ایلدی اهل ظاهر اولدی

وهر کیمکی باطنم یوزن تماشا ایلدی اهل باطن
اولدی بنم حالم نه عیان ونه نهان بلنمز نهان بلمینه
عیان اولدی چونکی بنم اوزم حالك اوزم بلدی
انکچون بی رنك اولدی وسایر رنکلر محنك
اولدی نتکم هر کسك عقلی ایرکی کبی بو مثال
ایلیم بو ظاهر کوزی عین کونشه ایردکی
قدر ایرر اهل ادراکه نهان عیاندر نولا دیرسم
زمین کونش روشنلك ویردم شبهسز بو
چاردارکانیله شش جهاتم نور در چونکی بویلدر
او توز ایکی صفت واون ایکی روز حکمت ایله
باقیم وفانیمه قایم ودایم اولدم بو دوشی حکایت
ایلیم مثلا بو ظاهر دولتلو محمد آغا نام کمسنه
بو دنیاده بو سرای یپدرسه اول سرای پنیاد
ایدن نجار وادغات در محمد آغا الینه بر آلت
اغش دکلول کن سوزه کلسه اول سرای محمد

آغا بیدی

آغا بیدی دیو سویلنلر احوال باری بو یوزدن
معلوم اوله نتکیم دیمشلردر بیت
من او نوری مبرهم کیم بو غدی ارض وسما
وار ایدم اولمزدن اول صنعه خلق اولدم تراب
ایمدی بر یرده دخی حضرت پیر بیورر بیت
یرده کوکده هر نکیم وار بغلودر پاشی بکا
آشکار ونهان بو طلسم اعظمم
اولا بیت نبات اولوب نیجه ایام نیجه مدد اولوب
حیوان مصرعه حضرت پیر الله اعلم بویله دیمك
اولا یعنی سوزی ویرندن الی او صلو کورك
قنی بر اوصلو دلی سوز مدن الکلیه ایمدی طلبنا
وجانا یوز کولستدی بر خوشچه فهم ایله اکر
کند وحالکدن اکاه ایسکه ینه سکا سندن
وبکا بندن بر خوشچه روایت ایلیم چونکی
اکنتزا بی دورتیه عرشیه همم اولدی من دخی

بو چار ارکانیله ندیم و بو موجبه حکم قدیم بوله
اوتوز ایکی یکرمی سکزدن وجوده کلدی و تکمیل
اون ایکی دخی الکرم اولمش بو چار ارکانه شعش
جهاتیله عرض جمال ایله چونکی قدیمیله ندیم
ایدم فهم ایله نه دیدم ایعدی بندن ازلکی سنلک
و بنلک کتدی حکم عناصر ایله سیر سلوکه بشلادم
بو عناصری بر رنک لباس ایلدم و سبب الفتم
بو کاتیله بو دورت ایله بو بش اولوب منادی
ابجد اولدم یعنی قبضیه عناصرده بی رنک زی
رنک ساکن دوردکن بن صانودم کوزم ایدوکی
یرده عناصر تکمیل اولور بو عقلم میدانندکی‌دوران
ایدم مکر دور عرشیه ظهورده کلمک زمانی بر
زمان ایکن ذی زمان اولمش مزکور قبضیه چار
ارکانده ایدم بر کونا ذوقم و بو مرتبه شوقم ایله
ایدم خبرم یوق بنه مجنونی اولدغم دلبردن یعنی

افسونه فیاض بیانه کلمش آتشیله باد و آبیله
خاک بو جیله غوغا ایلمش مثلا و فرقه فرقه
اولوب نزاع ایلمش بو کثرت ایچنده من دخی
سر سم دوردکن انی کوردم و بو کثرتدن اوصندم
ارزو یه وحدت ازلکی ایلدم یعنی مفتونی و طالبی
اولدغم یار ایله هم وصلت اولم بو چار ارکان
دخی بنم بو حالم ایچون رحم ایلیوب منی کندو
حالمه قیو یعنی یا بانه صاچوب بنی آطوب
کندو غوغالرینه دوشوب بن دخی کویا قبضیه
جبرائیلدن ایرز خدا ایله زمین صاچلمش
تخم اولدم یعنی بر خوشچه ادراک ایله چونکی
زمین اوزره صاچلدم ازلدن خاکه اشنا قم
وار ایدی حاصل اولدی اما بنه عناصرک
محبتی کو کلمده مزمر ایدی و زمین اوزره خاک
منی کورب همانده بر براغز آچوب ولو یکندن

سینه سینه صاروب حفظه ایلمش چونکی بنه
بویله اولدم آب خاکیله همدم اولوب خاک
دخی آبی منم کبی حفظه ایلدی چونکی آب
بنم ایله بولشدی و بکا دورلو دورلو دورلو رنکلو
ایدوب بنی شاشردی خاکیله الفتم شاشردی
خاک دخی بنی بویله شنلش مش کوردکده بنی
در ایلدیکی کبی پوایلیوب اغزندن طشره اخراج
ایلدی چونکی اخراج اولدم اخراجی خاکیله و
اسره آبیله و تربیه آتش ایله و هوای باد ایله
سی ایله نیوزدن یوز کوستردم هنوز طالب
محبوب ایله و قوّة فیّاض ایله واو توز ایکی
صفت ازلی ایله واون ایکی دوزنیله و تربیه چار
عناصر ایله خاکدن باش قلدردم و شش جانبه
جوش ایلدم خاکه شمدی برخوشنچه فرهم ایله آب
و باد آتش خاک اسیون بندن نچه نچه بندن اوله

چونکی

چونکی حرکاتم سببیله نچه نچه ذاتم زبان وصفاتم
عیان ایلدم بوکز آب کندو هواسنه تابع ایتمکه
و باد کندو هواسنه تابع ایتمکه و آتش کندو و
هواسنه تابع ایتمکه و خاک کندو هواسنه تابع
ایتمکه چالشدیلر بن بیچاره دخی بنم ایچون بو چار
ارکان پاره قدیلر کثرت غوغا ایدیبورلر کوردم
یعنی کوزم ایردکوک کوردم و بلدم لسان
حال ایله لسانه کلوب بونلره نیازه بشلادم
یعنی بوندن اوّل بنلک دعواسین ایلدم نچه
نچه سیرانلر کلدی باشمه عاقبت تسلیم ابجد
اولدم مثلا عناصر ایله همدم اولدم اوتوز ایکی
امره عکسم مرآتنده ابجد ایله ویکرمی سکز ایله
اوتوز ایکی صفات ایله اون ایکی دوزنیله برقطره
عظیم اولمغه سیزلر ایله بربش یار اولدم چونکی
بن ابجدمی کوردم تسلیم چار اولدم یعنی خواجه

ابجد اولدم بوکتۀ کوردم بندن بنلك سیزلره دور
ایلمش بیهوده غوغا ایلمکه شروع ایلدیکوز و بن
دخی بو غوغایه کوردم کوزم قورقمش طالبم ایله
بی طالب حاکه صاچلدم حاکك بکا صاحب جقد
وآب بکا دهبر اولدی کلکث بو غوغادن کچکث
سیزکله اولکی کبی بر جش براولالم دیدم حاصل
کلام بو چارارکان دخی بنم سوزمه تسلیم اولوب
هنوز بنده قوة چارارکان موجود ایدی دکله
نیوزدن وجوده کلدم و چونکی یونه چقدم قوة
چارارکانیله اوتوز ایکی صفتی نیجه بر بوبیان ایلدم
یعنی کوردم غیری یوزدن کورنمك علاج یوق
بن دخی حالم چارارکان عرض جمال ایلدم کاه هجرانی
مظهر یاد ایدوب سینۀ بریان عبدال خیران لاآله
خرا اولدم وکاه مفتونی ومجنونی اولدیغم دلبرکث
شعله سز بیانه کتوروب بوندن مقدم ثنا کویم

حاظر کورب ایلدکوم جفالردن قوزدم بوزآردم
حجابمدن درلدم بر کلی حنزان اولدم وکاه
بنه بو نزن اول دورلو دورلو باشمه کلن احوالر
فکرمه دوشرب پریشان سنبل الوان اولدم وکاه
بنلکم یاد ایلیوب مفتونی اولدیغم دلبره متمنا
بخلندیکم فکر ایدوب انالسنه دل وبرنا اولدم وکاه
کندو هوا میله سمایه باش چکوب ارغوان
سرجنبان اولدم وکاه مفارقت دلبودن بیهوده
بیهوده کیاه اولدم القصه تربیۀ چارارکانیله
رویۀ زمینه کونه کونه شکوفۀ الوانلر ایله زین
ایلدم بو بلجه قاف بر قاف یعنی کوزم ایردیکی
یرده کوکلم ایلنوردم مکر قوة ازلیۀ اوتوز ایکی
صفات ایله اون ایکی روزن ایله بر یوزدن بکا
عرض جلال ایلدی بن ایسه کبرم وبجیم
وکینم وحسدم یوق قلمدی دیو صفاده ایکن

مکوبونلر بو وجود ایمش دکله نیجه وجوده کلدی
بونذن اول کبرم صفتی بر فیل منکلوسی اولوب
بر طرفدن بن بنی یمکه بشلادم و حسدم صفتی
بر صوغلجان اولوب کلوب کوکوم قزمغه
بشلادی و کینم صفتی بر آیو الوب دالم بودانم
طاشلمغه بشلادی و عجبم صفتی بر صوصغری
اولوب یشل یپرانم یولمغه بشلادی ینه کوردم
بندن بو چار ارکان موجود در و بو چار صفت
دخی موجود ایمش ناچار ناچار تسلیم اولوب
مقام فناده قلدم کیده کیده کلی افانا اولدم
وجودم عالمی و بنلک لباسنی عناصره ایلدی
وطشرم بی نام بی نشان ایلدی چونکی بودرو
حلر ایله همدم ایکن ذی روحلره محرم اولدم
هر کزه عالمده بو صفتلردن غیری هیچ کمسه
قلمدی چونکه بن محرم اولور لقمه دکلودم سیرایله

نیوزدن

نیوزدن جسم اولدم چونکی منی غدا ایلینلر
حزم ایلمیوب وقتی کلدکده وقتی کلنجه انلرکن
بندو ابچه بنم بو حالمی چار ارکان کوروب هرپری
اوزره واجب اولان حرمتی ادا ایلدیلر بن
دخی جنس اولدغم یرده جلالم و جهیله قزددم
قبقزل قان اولدم وجمالم وجهیله بی باک
بی پروالک یوزندن آنم دم تاکیم امدادمه بومز
بو چار ارکانک کوعجی کلوب یره منی طوتوب
هله تا زمانی کلنجه سیرایله نیوزدن وجوده کلدم
حاصل کلوم فیلدن فیل آیودن آیو وصوغلجاندن
صوغلجان و صوصغردن صوصغری نیوزدن
طوغدم اوتوز ایکی صفت شمدی بندن نهان
اولدی طالبم اون ایکی دوزنله خاینه و اصل
اولدم و نفسم بلاسندن دوخول ایلدیکمه
حولول ایلدم دکبره اشتیا فم بو ایکن بش اولدی

وبو زمان صورت مفارقتندن حیوان صفات
اولدم حكم بنم المده ایدی خاك وآب وباد وآتش
نازنیاز ایدردم عاقبت حكم عناصر الندن قلدی
استدم بولدم دوستم یوقلدم یولم یاكلدم
مست اندر مست اولدم نتكیم حضرت پیر
بیورر بیت كندو صونوطولو طولو پیمانلر
عاشقلره بو كز الندن نوش ایدن اولوا پیمانه سی
حاصل كالوم كوردكوم ابجد وارلق صفاتم
ایدی انكچون كبرم وكینم وبخلم وحسدم بر بر
صفاتیله مرتبم اولدیلر هنوز شیطاندم ابجد
ایدم ابجد دیدم كوربكا قابلیتم یوقلق ابجد
لوحكئ تسلیم ایلدی اول لوحه بقدم قلدم
یعنی امره قلبه دخول ایتدم سیرایله نیلیوب
نندم اولا بیت نبات اولوب نجه مدد نجه مدد
اولوب حیوانه كیردی صورت انسان بكا

دورود

دور زمان ایچره حضرت پیرالله اعلم بو بله
دیمك اولا یعنی سوزی ویرندن الن اوصلوكوك
قنی بر اوصلودلی سوزمدن الطیه هر كسك ایتفاقه
كندو كسبیدر العبد یبدر والله یقدر كله نجه تقدیر
ایله تقدیر اولدم فهم اولمین سوزی قولاق ایشرد
بو خور سالك حق ایچوندر بو بله اولسه اولكی
سوزدر سوزی ویرندن الن اوصلوكودر چونكی
تقدیرم تبدیله اسباب دورعرشتیه دوش اولدم
تربیتله عناصر ایله كیاه اولدم وكبوم صفتنه
غر اولدم حاصل كالوم چون قادر قولیم فهم ایله
نیه قادرم غر اولدم امره قلبه دخول ایتدم
اثبیتله ات اولدم خود قوة بنده موجوددر
بو سببدن وجوده كلدم یعنی معنای آیت
وما ارسلناك الا رحمة للعالمین حق ایكن
باطل اولدم بو آیتی شریفه خور حقدر

وحقلكله رحمتی معنایه آیتدر اكر معنایه آیت
ادراك اولمسه اركان لازم كلمزدی بویله اولسه
معنا به آدم ایینه دردوكزای رحمت آدمدر بوكزای
رحمت قالبدر انساندن وآدمدن مقصود
محمددر ومحمددن مقصود آدمدر وآدمدن
مقصود حقدر چونكی كوك ابن كركم فهم ایله
نه كوكم برحوشیجه لباس عناصر ایله رنكین
جمال عرض اولنه وجلال ایله جمال بوزنكده
مشاهده اولنه بویله اولسه جمله اللری آدم
بر آدمكم النده در وآدم موجوددن وجوده
كلدی آدم عین اللری عالمدر آدم دخی اولسه
عجب اولمیه اكر تحقیق عالمه محمد كلمسه دویه نور
یوزه كلمزدی چونكی بویله در محمد اولمسه عالم
وآدم اولمزدی تحقیق عالمنه آدمك كلمسنه سبب
محمددر وتقلیت عالمنه محمدك كلمسنه سبب

آدمدر ومحمد حق رسول اللهدر ومحمد یعنی
حق محمددر وآدم عین محمددر یعنی آدم عین
آدمدر نیجه كتب معتبرده طبطلویل بیان
اولمشدر محمدنه ذات شریفدركه صفات احسن
ایله كورندی حقیقت محمد عكس جناب
مولادر وآیینهٔ خدادر ایمدی بن دخی آیینهٔ مولایه
نظر ایلدم محمدی عیان وبیان اوزمده مكی كرم
حاظر وناظر كوردم نظرم اوزیمه اولكدوآیینه
دخی اوزم اولدی وباطن عالمنده اوزملا نظر
كوردم وعشقی خدایه اوزمده بولدم ونظرم
اوزیمه اولدی بن دخی طالب واصل تحقیق دلبر
اولدم مكر بكا مانع اولان بوچار اركان وچار
صفت نفس واوتوز ایكی واجب واون ایكی
حجاب وشش جهات ایمش وبنی عیان ایدن
دخی بونلر ایمش بوندن اول بوذكر اولنلر

همدم موسنم ایدی شمدی بڭا لباس لازم
کلدی مکانم وزمانم بونلرا اولدی چونکی آیینهٔ دن
ز بور غبارلو سلدم یعنی اوزم بلدم وجلد
آدمی کوردم بو جمله واجب وحجاب وصفاتدن
طالبی اولدیغم اوزم طالبی بو اولدی تسلیم
وصدق وراضی بوکتق اوتوزایکی واجبدن
امرنهی منکر بڭا کرك دوشدی هر ایشکم بڭا
کرك اولدی اوتوزایکی واجبدن اولدی مذهبم
نهی عناصر اون ایکی امام منکوم اولدی حاصل
کلاوم مراد الله آدم ایمش انسیتم آدم اصلیم آدم
اولدی بن بویله اولدیغم کبوم وکینم وحستم
وبحبم دن اولدی قرب ووصال جنت ایکن
یوم عناصر ومکانم سوا ایله جهنم اولدی
طالبیمده کفر وسعیمده شرك وار ایمش
بو ذکر ایلدیکم بالاده ذکر اولان مصرع

ازلدن

ازلدن نار عشقڭله بن یانه کلدم جهان ایچره
دیمشلر فهم اولنه اوزم آیینه سنده طالب وعین
ومبدع کوردم واوزم دلبرینه عاشق اولدم
یعنی قالب آدمه ناعل اولدم عشقم آیینه سنده
کندو اوزمی کوردم وبڭا بندن اوتوز ایکی
صفات واجب اولدی سعی ادایه بشلادم
سعی ایسه معلوم مرمقصوده رهبردر حالم
ایچنده واجب ومستحب آدم ایچوندر
بن دخی عکسم آیینه سنده اوزم عین آدم کوردم
ودلبرم حوا اولدی قید سعی وصلت فکرنه دوشدم
بنه بو چار صفت نفس عناصر حکمی بڭا مستولی
لوزندی آه ایلدم آیینه پوس اولدی محل انکار
بودم ایمش آدم ادراکم عالمدر عالم مخنك
ادمدر عشق یاره آدم ورهبردر نتکم عشق
سیز آدم اولمز البته چونکی بویله در آدمدن

عالم ایرودکلودروعالمده کی حوا وشتا واردر
آدمده دخی حوای نفس وآتش واردر نتکیم
دیمشلر بیت چونکی عشقدرکتوردن سنی فنا عالمنه
ینه عشقدرکتوردن سنی بقا عالمنه
چونکی عشق فنا ایله فنایه کلدم کوزم آچدم
هماندم یا الکوزکندومی کوردم وفریاده کلوب
ازلکی دمی وصحبتی یاد ایلیوب افغان ایلدم
ونقشی دوبه ازلیته بکا فنا وارنده سیر ایدرمك
اچون سیر ایله نیوزدن اولدی وار بلق ایچنده
کادم اقراره بنده وذلت وصلت اقرآدی تنده
کوردی صنکی اول یوغیدم اول اول صفاتم
آدم ایدی ینه اول صفاتی بولدم نتکم حضرت
پیر بیوردر بیت هر بری اینوندن چقوب
آخر یوله کیتموه هر بریسی بربولیله پازآره
کلودلو شمدی الحمد لله عین اولدم کندو
قیرمه

39
قیریه دوشدم اولوب چنلری فراموش
ایلدم انجق دلمده وکوزمده نقشی ابجددن
غیری بوشی قالمدی بوندن اول ذکر ایلدیکم
اوتوز ایکی بنده موجود واون ایکی دخی موجود
وقوة عناصردن قایم اولدغم بلدم قوتم یرنده
طاشی صیقدم صو چقدی بلدمکی
طاشده صوا ولا بن دخی عناصردن بروجود
اولدم وشش یانم بکا جمال وجلال عرض
ایلدی هماندم انجق مشکلم ابجدده قلدی
دکله نه سره طفل ابجدکوا اولدم یعنی عالم
باطندن مست اندر مست عالم ظاهره
کلدم نتکیم نقشی افندی بو غزلی دیشدر
طوغدم یکدن برایکی دورانه ایرشدم
طوتدم اوبولی امر ایله فرمانه ایرشدم
کزدم نیجه دم حرمت ایدوب اشبو آداره

محرم کچوب آخری بو جانه ایرشدم
کوردم ینه دام اولمیوبن اول بت ترساه
کیدم بو یانوب دنکنه احسانه ایرشدم
یا پاو الیف اسمی انکنک لام ایله سینده
کیم نور سید عاشقی پنهانه ایرشدم
ویردم سوزی بن الدم آنکنک لطفیله قربینه
کفرین بورنوب دولت ایمانه ایرشدم
کل فهم ایده کور رقاف نونکنک شیلدمزم
تاکه حضرت صانعکه پایانه ایرشدم
مصرع اولا بیت چون انسان صورتی بولدم
حقه حمد ثنا قلدم حضرت پیر الله اعلم بویله
دیمک اولا یعنی سوزی ویرندن الن اوصلوکوک
قنی براوصلودلی سوزمدن الکلیه ماضی
مستقبل شهدنوه آتش علم الیقین ایله
عین الیقین قازاننده وارقونم یازویه کتوب

صبوورضای

صبوورضای صالوح اید نوب حق الیقین اولنجه
حق الیقین الدم صبوری وراضی دخی آطدم دله
کلام ینه شرک سویلدم یعنی الحمد لله دیدم
حاصل کلوم کندوی کوردم بو سلطان علی الشان
اوکنده کوردم تمامندم نیازه وعرض ثنایه بشلادم
المدن عرض حالم الوب بکا بو قفتان کیدردیلر
کندومی بو شهرستانه پادشاه کوردم حکمه و
حکومتنه بشلادم نه بو سوزمدن کمسه بیلور
وارنه بر الکلو کوردم غایتدن بو ظالم کلوب
شهری یغمایه ویردیلر دورلو دورلو
غوغایه بشلادم کونا کونه جنکلر ایله
منی دخی بنده ایلیه یازدی برده کورکده
کوردم کسیم یوق بو ظالملکنک الندن خلاوص
اولم ینه عرض حال وپادشاهه ایفاده
احوال ایلمکه بشلادم هیچ بر شی ظهوره

عمرم كچوب آخرى بوجانه ايرشدم

كوردم ينه دام اولميوبن اول بت ترسّاه

كيردم بوپانوب دنكنه احسانه ايرشدم

يا آپا واليف اسمى انكك لا آم ايله سينده

كيم نورسيد عاشقى پنهانه ايرشدم

ويردم سوتى بن الدم آنكك لطفيله قهرينه

كفرين بوزنوب دولت ايمانه ايرشدم

كل فهم ايده كور قاف نونكك شيلدمزم

تالكه حوز ايت صانمكه پايانه ايرشدم

مصرع اوّلا بيت چون انسان صورتن بولدم

حقه حمد ثنا قلدم حضرت پير الله اعلم بويله

ديمك اوّلا يعنى سوزى وپرنن الن اوصلوكوك

قنى بر اوصلودلى سوزمدن الٰهيه ماضى

مستقبل شهرنه آتشى علم اليقين ايله

عين اليقين قازاننده وارقونم پازويه كتوب

صبرو رضاى

صبرو رضاى صالوح ايدنوب حق اليقين اولنجه

حق اليقين الدم صبرى وراضى دخى آطدم دله

كلدم ينه شرك سويلدم يعنى الحمد لله ديدم

حاصل كلام كندوبى كوردم بو سلطان على الشان

اوكنده كوردم مماندم نيازه وعرض ثنايه بشلادم

المدن عرض حالم الوب بكّا بو قفتان كيدرديلر

كندوبى بو شهرستانه پادشاه كوردم حكمه و

حكومتنه بشلادم نه بو سوزمدن كمسه بيلود

وارنه بر الكلو كوردم غايتدن بو ظالم كلوب

شهرى يغمايه ويرديلر دورلو دورلو

غوغايه بشلادم كونا كونه جنكلر ايله

منى دخى بنده ايليه يازدى يرده كوكد

كوردم كمسه يوق بو ظالملكك الندن خلوص

اولمغه عرض حال و پادشاهمه ائفاده

احوال ايلمكه بشلادم هيچ بر شئ ظهوره

کلمدی و هیچ کمسه‌دن یاردم اولمدی بویله
ایکن بکا بر پیر رهبر اولدی دگله نیجه انسان
معتبر اولدی بیت

چون انسان صورتن بولدم حقه حمد و ثنا قلدم
فنا اندر فنا اولدم بقایی جاودان ایچره

حضرت پیر الله اعلم بویله دیمک اولا یعنی
سوزی و یوزندن النور اوصلو کورک قنی بر اوصلو
دلی سوزمدن الکلیه اول بر رهبر دیدیکم
اوزمدن ایرو و غیری دکل انجق دگله و
فهم ایله نیوزدن سوانح هنوز پادشاه
ایکن دست ظالمدن خلاص اولمغه علاج
و بر درمانه محتاج ایکن عاقبت بکا بندن
رهبر اولن تسلیم اول دیو ندا ایلدی
من دخی تسلیم جور صفا اولدم اول بکا
هر دم ظلم ایدن ظالم جفاسنی زیاده
ایلمکه

ایلمکه باشلادی من دخی بویله تسلیم اولمدمکی
ظالم ایله منم ارامده هیچ فرق قلمادی
محو صوف حاصل ایلدم چونکی بنلکم
فنا ایدی بکا دخی رهبرم تعلیمیله محو
فنا یوز کوستردی عین فنا کندو اولدم
کوچه بقا ایچره فنا بولدم اما سلطنت
و مملکته ینه ضبط ایلدم بلدمکی عالمدن
مقصود آدمدر یعنی وجودم و موجودم
اولمسه آسمان میناده یوز بیک شمس و
قمر اولسه نیلرلر اما وجوده موجودم
سببیله بر شمس بر قمر کفایت ایدر بیت

ایرشدی معرفت نوری کوکل اولدی حقک نور

حضرت پیر الله اعلم بویله دیمک اولا یعنی
سوزی و یوزندن النور اوصلو کورک
قنی بر اوصلو دلی سوزمدن الکلیه

مثلا واغجده بر بلیرا غاجن میوه سی
اولسه کال حنظیله بنمز فی ما بغجده
اولسه تبریه انسان کامل ایله بنمسنده
حیات جاودان مشاهده اولنور بویله
اولسه بالاده ذکر ایلدیکم تربیتلر ایله
مشاهدهٔ جمال معنا و تجلی دویه دلارایه
آیینه اولدم هرقنده بقسم برکوردرم
نتکیم جامع معناء کلی لا اله الا هو در
لا ایله اسقاط لا یه نفی ایلدم همان
هو قالدی معلوم اولدیکی اول هو
آخر هو ظاهر هو باطن هو اسمایه
هویه مسمایه هو در نتکم اوستاد
کللر براوی یمغه قادردر و لاکین
اکا الت اولمسه مسکن وجودده کلمك
ممکن دکلودر هودن دخی معلوم اولسون
مراد

مراد ابجددن الیف ب ج ددر مسکنیك
معمودینه ابجد قایم اولدی مقصود
آدمدر آدمدن موجود نور در نوردن
جمال دلبردر و دلبردن مراد دویه جالولد
حاصلی نور آدم و آدم نوردن بشقه
کلولدر بلکی آدم عین نوردر و نور
معرفت اللهدر وارادت ازلیدر وارا
دت ازلی کمال ادمکث نوری وهردمیدر
بیت ایرشدی معرفت نوری کوکل اولدی
حقکث نوری نیازی دویدی چون سری
کمان کتدی عیان اجره حضرت بر الله
اعلم بویله دیمك اولا یعنی سوزی
ویوندن الن اوصلوکرك درقنی بر
اوصلودلی سوزمدن الکلیه نتکیم
حق جل جلاله قرآنده بیور مشدر

کل شیء هالک الا وجهه ایدی
عیان نهاندر و نهان عیاندر نتکم
سماده قمر بودر الکوشهلوب بقسک
ایکی کورینور معلوم اولدیکی عالم نذر
وآدم نذر کور ابجد نه اولدی الفی
کس باسی بورغو جیمی دسره ده دالی
اکس اولدی ارکان تحتلو میدانه دوکدی
امرم و سعیم ایله حقیقت و شریعت
وطریقت و معرفت اولوردن بنیاده
کلدی مثلا وابجد التم اولدی اوتوز ایکی
واجب واون ایکی سنت وچار ارکان
وجهاد سته ده ایله بنیاد اولنن اولوری
دوشدم هنوز باشمه سلطان اولدم
نه بوکسدن رجام ونه بو کسدن روام
ابراهیمه تسلیمک ایله نادکلشن اولدی
بکا

بکا محو وجودیوزی کورندی بو ذکر
ایلدیکم ارکانلو ایچه نهان اولدم کسه
بلمدی نهان نیجه عیان اولدی آنجق
میدانده کمان قلدی وبکا جمله موجوده
اولنن عالمده کلستان نه کلستان بو سنبل
بوریحان ینه کما کان قلدم سوزمدن
بو بیلور وحالمدن بر انکلر اولدیغی کبی
بالا قصورده موجود اولدم محو ایچنده
حضرت النون آب حیات ابجد مم
مثلا کندوم حاظر بولندم کند والمدن
حیات چاودان بولدم وهر افعال
وحالدن منزه وبی زوال وجودی اولنزم
بنده بو کسنکه تصرفی قلمادی
هو بنم ویردم وایشم خادم الفقرا
هو دراییدر رونقی خلیل

Süleymaniye U. Kütüphanesi

Kısmı	Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No	3056
Eski Kayıt No	